

REVISORSEXAMEN

Del II

December 2024

© Revisorsinspektionen 2024

REVISORSEXAMEN

Allmänt

Datum:	3 december 2024
Skrivtid:	2 x 6,0 timmar, varav 6,0 timmar för del I
Krav för godkänt resultat:	90 poäng av 150 utan några särskilda krav på fördelningen av poäng på olika uppgifter

Regler

- Du ska skriva ditt tentandnummer på varje sida eller kalkylblad som lämnas in så att dina svar kan hanteras anonymt.
- Det är inte tillåtet att ha kontakt med någon person eller använda Internet, e-post eller liknande för att söka kontakt med någon annan person.
- Det är inte tillåtet att använda Internet, e-post eller liknande för att söka efter information.

Följs inte reglerna kan Revisorsinspektionen avstå att rätta tentandens prov samt meddela tentandens handledare och arbetsgivare om det inträffade. Kontroll av tentandens dator kan göras såväl innan, som under och efter provet.

Inlämning av svar

- Efter skrivtidens slut så lämnas svaren in via e-post.
- Spara en säkerhetskopia av svaret på din dator.

Utformning av svar

- Du lämnar alltid dina svar i egenskap av auktoriserad revisor.
- Svarstexten ska vara självständigt skriven och utformad så att den besvarar frågan på ett koncist sätt.
- Svarstexten ska inte enbart bestå av inklippt text eller hänvisningar till annan text, såsom lagar, råd, rekommendationer och liknande.
- Du ska ange motiveringar och hänvisningar samt visa uträkningar.
- Du ska markera eventuella citat med kursiv stil och ange källa.
- Svaren bör utformas så att det framgår hur du har uppfattat frågeställningen.
- Svaren bör visa vilka resonemang du har fört, inklusive hänvisningar och eventuella beräkningar samt en tydlig slutsats.
- När en revisionsberättelse efterfrågas ska en komplett revisionsberättelse bifogas, utan ditt namn eller revisionsföretag.

Bedömning

Bedömningen av svar sker utifrån en svarsmodell. Alternativa svar kan, beroende på motiveringar och eventuella kompletterande antaganden, också beaktas vid bedömningen. Poängsättning sker i enlighet med mallen, stor betydelse läggs också vid relevans i resonemang, tydlighet i vad tentanden avser med sitt svar och om svaret som helhet uppvisar att tentanden behärskar svarsområdet.

Uppgift 4	Vessla AB (publ)	Poäng
	Deluppgift 4.1	5
	Deluppgift 4.2	6
	Deluppgift 4.3	5
	Deluppgift 4.4	5
	Deluppgift 4.5	5
Summa		26

Uppgift 5	Uppfinnarna AB	Poäng
	Deluppgift 5.1	6
	Deluppgift 5.2	5
	Deluppgift 5.3	5
	Deluppgift 5.4	8
Summa		24

Uppgift 6	IT Distribution AB	Poäng
	Deluppgift 6.1	6
	Deluppgift 6.2	6
	Deluppgift 6.3	5
	Deluppgift 6.4	5
	Deluppgift 6.5	3
Summa		25

Lycka till!

4. Vessla AB (publ.) (26 poäng)

Bakgrund

Vessla AB utvecklar och producerar bilar som säljs till privatpersoner. Bolaget är noterat på Nasdaq Stockholm och är moderbolag i en större koncern.

Du är huvudansvarig revisor sedan ett flertal år tillbaka. Koncernen upprättar sin finansiella rapportering i enlighet med IFRS. Bolagets räkenskapsår är kalenderår.

Den ekonomiska informationen för koncernen ser ut enligt följande

Ekonomisk information (Mkr)	2023	2022	2021
Intäkter	16 125	15 995	15 565
Resultat före skatt	165	152	148
Summa tillgångar	2 059	2 022	2 140
Soliditet	19%	18%	19%
Medelantal anställda	2 345	2 187	2 212

Deluppgift 4.1 (5 p)

Bolaget håller på att upphandla ett koncernrapporteringssystem och överväger en molnbaserad mjukvarulösning, s.k. Software as a Service (SaaS). För att få tillgång till programvaruleverantörens mjukvara via internet kommer bolaget att betala en månatlig licensavgift. Avtalstiden löper på 3 år. Mjukvaran administreras (inklusive konfiguration, testning, migrering och konvertering av data) av leverantören och finns på leverantörens servrar. Utgifterna för implementeringen kommer att uppgå till betydande belopp och betalas när tjänsterna har levererats. Ekonomichefen vänder sig nu till dig och undrar vad det finns för möjlighet till att aktivera dels den underliggande mjukvaran i SaaS-arrangemanget, dels utgifterna för implementeringen i balansräkningen.

Uppgift

- Redogör för hur den underliggande mjukvarulicensen i SaaS-arrangemanget som beskrivs ovan ska redovisas, samt
- Redogör för hur utgifterna för implementeringen som beskrivs ovan ska redovisas.

Deluppgift 4.2 (6 p)

Som en del i den löpande granskningen planerar revisionsteamet att utföra revision av företagets IT-miljö.

Uppgift

- Redogör för varför det är viktigt för revisorn att erhålla en förståelse för bolagets IT-miljö, d.v.s. vad som är dess mål/syfte.
- Beskriv kortfattat de olika IT-processer som ISA 315 nämner.
- Beskriv hur en bristfällig eller föränderlig IT-miljö påverkar planeringen och utformningen av revisionen.

Deluppgift 4.3 (5 p)

Du ska granska om ersättning till ledande befattningshavare skett i enlighet med de riktlinjer som fastställts på årsstämma. Som en del i detta moment har du tagit del av de fastställda riktlinjerna, sammanställning över årets utbetalningar med tillhörande utbetalningsunderlag från bank, lönespecifikationer samt specifikation till notuppställningen avseende kostnader i årsredovisningen. Totala utbetalningar som gjorts till VD:n under året uppgår till 4 875 Tkr, varav 1 500 Tkr avser fast lön. En lön som varit oförändrad de senaste fem åren.

Utdrag från ersättningsriktlinjer till ledande befattningshavare (antagna på bolagsstämman)

Ersättningen ska vara marknadsmässig och får bestå av följande komponenter: fast lön, rörlig ersättning, pensionsförmåner och andra förmåner. Den rörliga ersättningen är ett långsiktigt incitamentsprogram som syftar till att attrahera, motivera och behålla nyckelkompetens inom bolaget. Inom ramen för programmet grundar sig utbetalningen på utvecklingen av Vessla AB:s marknadsvärde samt uppfyllelsen av vissa förutbestämda finansiella prestationsfaktorer relaterade till rörelseresultatet (EBIT) och intäktsökning mätt över programmets löptid. Bonusen har en intjänandeperiod på tre år och betalas ut kontant. Den får årligen och sammanlagt inte uppgå till mer än 80 procent av den totala fasta lönen till VD samt för övriga befattningshavare får den årliga bonusen uppgå till högst 60 procent av den totala fasta lönen.

Utdrag från not om ersättningar till ledande befattningshavare i årsredovisningen avseende kostnader

202X, Tkr	Grundlön/ Styrelse- arvode	Bonus	Övriga förmåner	Pensions- kostnad	Totalt
Styrelseordförande	820	-	-	-	820
Styrelseledamot	530	-	-	-	530
VD	1 500	1 125	80	495	3 200
Andra ledande befattningshavare	1 800	900	90	594	3 384
Totalt	4 650	2 025	170	1 089	7 934

Uppgift

Bedöm om bolaget följt de fastställda riktlinjerna avseende VD:s ersättning.

Deluppgift 4.4 (5 p)

Som noterat bolag, vilket står under redovisningstillsyn, ska bolaget rapportera finansiell information i enlighet med ESMA:s regelverk Esef (European Single Electronic Format).

Uppgift

Redogör för syftet med rapportering enligt Esef, mål med revisorns granskning av Esef-rapporten och ange minst fem relevanta granskningsåtgärder.

Deluppgift 4.5 (5 p)

Det har nu blivit dags för dig att översiktligt granska bolagets rapport för det tredje kvartalet. En junior kollega på revisionsteamet frågar dig hur det kommer sig att det är just det tredje

kvartalets rapport som ska granskas. Dessutom undrar hon vad som skiljer sig åt vid kvartalsgranskning jämfört mot den vanliga granskningen ni utför på helår.

Uppgift

- a) Redogör för vilka krav på revisorsgranskning som finns avseende delårsrapporter för företag som är noterade på en reglerad marknad i Sverige.
- b) Beskriv vilka granskningsåtgärder som ska utföras vid delårsgranskning.

5. Uppfinnarna AB (24 poäng)

Bakgrund

Uppfinnarna AB tar fram innovationer och arbetar fram patent för dessa. Patenten licensieras sedan till kunder alternativt säljs.

Du är sedan tre år personvald revisor i bolaget. Bolaget upprättar sin finansiella rapportering i enlighet med K2. Bolaget är privatägt och har ingen VD. Bolagets räkenskapsår är kalenderår.

Den ekonomiska informationen för bolaget ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (Mkr)	2023	2022	2021
Intäkter	9,2	11,2	15,4
Resultat före skatt	-2,3	-0,4	3,4
Summa tillgångar	38	40	36
Soliditet	23 %	32 %	32 %
Medelantal anställda	3	3	3

Deluppgift 5.1 (6 p)

Bolaget har gått igenom sin portfölj av patent och liknande tillgångar. Redovisningsansvarig behöver dina råd gällande redovisningen av några transaktioner som skett under 2023.

- Ett patent har sålts. Försäljningspriset uppgår till 500 Tkr. Det bokförda värdet uppgår till 235 Tkr. En värdering har upprättats av en extern part vars arvode uppgår till 20 Tkr.
- Giltighetstiden för ett patent har gått ut och bolaget kan inte använda patentet i verksamheten. Det bokförda värdet uppgår till 75 Tkr.
- Ett kontrakt om försäljning av ett patent har ingåtts. Slutlig överlämning av ägandet kommer ske i början av nästa räkenskapsår, januari 2024. Försäljningspriset uppgår till 400 Tkr. Det bokförda värdet uppgår per 31 december 2023 till 450 Tkr.

Uppgift

Redogör för hur respektive transaktion ska redovisas i resultaträkningen i Årsredovisningen för räkenskapsåret 2023.

Deluppgift 5.2 (5 p)

Bolaget har under året haft en del transaktioner rörande finansiella anläggningstillgångar (delägarrätter) och företaget har kapitalförluster på delägarrätter föllade (sparade med särskilda förutsättningar för avdragsgillhet) från tidigare år. De föllade förlusterna uppgår vid årets ingång till 235 Tkr. Under året har följande händelser skett:

- a) Aktiefonder, noterade, har sålts för 30 Tkr. Anskaffningskostnaden var 35 Tkr.
- b) Bolaget har erhållit utdelning från noterade aktier om totalt 100 Tkr under innevarande räkenskapsår.
- c) Aktier i ett noterat innehav har sålts för 125 Tkr. Anskaffningskostnaden var 10 Tkr 2006.

Uppgift

Redogör för hur de föllade kapitalförlusterna från tidigare år påverkas av händelserna ovan.

Deluppgift 5.3 (5 p)

I samband med granskning av händelser efter balansdagen konstateras det att aktiekapitalet är förbrukat efter balansdagen. Årsredovisningen har inte undertecknats ännu. Redovisningsansvarig kontaktar dig för att få hjälp med vad detta innebär för bolaget och vilka åtgärder de bör iakttaga. Du får information om att de har en bra plan för att återställa eget kapital.

Uppgift

Redogör för vad detta innebär för bolaget och vilka åtgärder du som revisor behöver vidta enligt kraven i Aktiebolagslagen. Bortse från eventuella åtgärder på årsredovisningen.

Deluppgift 5.4 (8 p)

I samband med granskning av händelser efter balansdagen konstateras det att aktiekapitalet är förbrukat efter balansdagen.

- a) Bolaget har inte bokfört en intäkt som fakturerades manuellt i december 2023 avseende särskilda konsultinsatser på 100 tkr.
- b) I samband med granskning av Händelser efter balansdagen konstateras det att aktiekapitalet är förbrukat efter balansdagen. Någon kontrollbalansräkning har inte upprättats. I årsredovisningen har ingen upplysning lämnats kring det förbrukade aktiekapitalet. Kapitalbristen är väsentlig för bolaget. Finansieringen är sedan tidigare tryggad genom ett nytt avtal med banken.

Uppgift

Det har nu blivit dags att upprätta revisionsberättelsen och du har att ta ställning till hur ovanstående punkter i Deluppgift 5.4 eventuellt påverkar denna. Redogör för dina ställningstaganden och upprätta fullständig revisionsberättelse.

6. A World of Flavours AB (25 poäng)

Bakgrund

A World of Flavours är moderbolag i en större koncern med innehav i hel- och delägda dotterbolag över hela världen. Koncernens verkstillverkar och säljer livsmedel med smaker från jordens alla hörn.

Försäljning av bolagets produkter sker via butiker, återförsäljare, innesäljare och webbshop. Du är sedan fem år huvudansvarig revisor i bolaget. Koncernen upprättar sin finansiella rapportering i enlighet med K3. Bolagets räkenskapsår är kalenderår.

Den ekonomiska informationen för koncernen ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (Mkr)	2023	2022	2021
Intäkter	9 222	7 824	5 854
Resultat före skatt	1 200	1 000	800
Summa tillgångar	5 500	4 300	3 900
Soliditet	42%	40%	41%
Medelantal anställda	251	248	245

Deluppgift 6.1 (6 p)

Bolaget har under året förvärvat aktier från minoriteten i ett av sina dotterbolag. Ägarandelen har ökat från 86% till 90%. Köpeskillingen för de tillkommande aktierna uppgick till 2 Mkr. Dotterbolaget gör därefter en utdelning från dotterbolaget om totalt 30 Mkr. Det koncernmässiga värdet av dotterbolaget före samtliga transaktioner uppgick till 24 Mkr.

Uppgift

Beräkna och redogör för hur transaktionerna påverkar koncernens eget kapital.

Deluppgift 6.2 (6 p)

I början av 2023 förvärvades majoriteten av aktierna i bolaget Spices AB vilka producerar och säljer exklusiva kryddblandningar. Förvärvspriset uppgick till 58 Mkr. Förslag föreligger för årets utdelning från dotterbolaget Mix it AB uppgående till 24 Mkr, föregående års beslutade och utbetalda utdelning uppgick till 18 Mkr.

Uppgift

Upprätta en kassaflödesanalys för moderbolaget 2023 utifrån tillhandahållen information, balans- och resultaträkning. Använd den indirekta metoden.

Moderbolaget**Balansräkning (Tkr)****2023-12-31****2022-12-31**

Aktier i dotterbolag	58 400	400
Materiella anläggningstillgångar	87 700	86 800
Summa anläggningstillgångar	146 100	87 200

Varulager	121 250	89 900
Kundfordringar	15 200	14 800
Övriga fordringar	8 600	7 500
Kassa och bank	47 750	15 700
Summa omsättningstillgångar	192 800	127 900

Summa tillgångar	338 900	215 100
-------------------------	----------------	----------------

Aktiekapital	100	100
Balanserade vinstmedel	86 000	18 850
Periodens resultat	97 100	67 150
Summa eget kapital	183 200	86 100

Långfristiga skulder till kreditinstitut	54 000	45 000
--	--------	--------

Leverantörsskulder	85 000	60 000
Skatteskuld	14 200	20 200
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2 500	3 800
Summa skulder	155 700	129 000

Summa eget kapital och skulder	338 900	215 100
---------------------------------------	----------------	----------------

Resultaträkning (Tkr)**2023-01-01-2023-12-31**

Nettoomsättning	529 648
Rörelsekostnader	-366 748
Avskrivningar	-35 200
Rörelseresultat	127 700
Finansiella intäkter	18 900
Finansiella kostnader	-4 200
Resultat efter finansiella poster	142 400
Årets skatt	-45 300
Årets resultat	97 100

Deluppgift 6.3 (5 p)

I samband med upprättandet av Års- och koncernredovisningen för 2023 noterades att redovisat resultat från andelar i intresseföretag i koncernen felaktigt redovisats med ett för högt belopp i Årsredovisningen för 2022. Beloppet är väsentligt och måste rättas.

Uppgift

Redogör för hur rättelsen ska ske i Års- och koncernredovisningen för 2023.

Deluppgift 6.4 (5 p)

Bolagets varulager består av olika sorters livsmedelsråvaror, färdigproducerade varor samt olika typer av emballage. Under semesterperioden stannade en maskin på en produktionslina ett flertal gånger. Vid varje stopp blev råvarorna defekta och fick kasseras.

I samband med kontrollinventeringen på hösten noterade revisionsteamet även ett väsentligt fel hänförligt till värderingen av råvarorna svartpeppar, korianderfrö och spiskummin.

Uppgift

Redogör för vilka följd effekter de noterade felen har på revisionen och ge exempel på vilka relevanta utökade revisionsåtgärder som kan bli aktuella.

Deluppgift 6.5 (3 p)

Efter genomförd förvaltningsrevision tar en medarbetare dig åt sidan och förklarar att hon noterat ett antal manuella bokföringsorders som varit både godkända och bokförda av bolagets redovisningsansvarig trots att det inte är i enlighet med bolagets attestregler. Vid förfrågningar om vad transaktionerna består av har några betryggande svar inte erhållits. Medarbetaren vill med denna information meddela att hon misstänker oegentligheter.

Uppgift

Redogör för påverkan på revisionen när revisorn misstänker oegentligheter.